

1915 blev vedtaget, skal jeg bemærke, at jeg mener, at hvad jeg den Gang sagde, ikke var et Ord for meget. Jeg mindes med ublandet Glæde det udmærkede Samarbejde, det ærede Medlem fra Assens og jeg stod i den Gang, og mener, at det Resultat, som vi ved vort Samarbejde naaede til, virkelig var særdeles fortræffeligt. Vi afskaffede den Gang den privilegerede Valgret til Landstinget, hvilket var en overordentlig betydelig Ting, som ogsaa har sat sine Spor i Lovgivningen, thi, som jeg før har haft Lejlighed til at bemærke fra denne Plads: Jeg tror ikke, at de store Jordlove, som er gennemførte i denne Rigsdagssamling, vilde kunne være gaaet igennem det Landsting, til hvilket Medlemmerne upegedes ved Hjælp af den privilegerede Valgret, som eksisterede i Henhold til den reviderede Grundlov af 1866. Men jeg maa sige til det ærede Medlem fra Assens, at naaede vi end meget ved vort Samarbejde den Gang, saa lod vi dog ogsaa noget tilbage til senere Tider, og vi kan ikke være afskaarne fra at arbejde videre. Jeg haaber ogsaa, naar det kommer til Stykket, at det ærede Medlem fra Assens skal deltage med mig i at bringe Arbejdet et Stykke videre i denne Rigsdagssamling.

Naar det ærede Medlem spurgte mig, hvorfor Grundlovsforslaget ikke tidligere var forelagt, saa maa jeg dertil sige, at Grundlovsforslaget og Valglovsforslaget blev forelagt, saa snart Freden var ratificeret af det Antal Magter, som var fornødent dertil. Det blev da forelagt, da vi troede, at Fredens endelige Ratifikation vilde følge hurtigt efter. Dette varede jo imidlertid adskillig Tid, og den Tid har Rigsdagen haft til at arbejde med disse Sager. Grundlovssagen er ogsaa fremmet betydeligt. Jeg haaber, der skal komme Fart ogsaa i Valglovsarbejdet. Man har jo imidlertid ikke tidligere rigtig vidst, om man vilde fremme Valglovsarbejdet. Der har lydt Røster om, at man vilde slet ikke, man vilde til Valg igen paa den Valglov, vi har, og Venstre ønskede paa den Maade at indkassere den halve Snes Mandater for meget, som de kan faa ved Anvendelsen af denne Valglov, hvis ikke flere Partier gaar samlede til Valg. Nu lader det heldigvis til, at der i alt Fald fra 3 Partiers Side er Villie til at fremme Valglovsforslaget, hvis jeg ikke har misforstaaet de Ytringer, som er faldet her i Dag, og saa kommer vi nok snart til et Resultat. Ændringen af Grundloven er begrundet ved Genforeningen med Slesvig, og til Valglovsændringen har vi udtrykkeligt Mandat fra sidste Valg.

Jeg maa endnu til det ærede Medlem fra Assens sige, at det er en underlig Vending, han bruger, naar han kalder Kravet om 21 Aars Alderen for Opnaaelse af Valgret til Folketinget for et socialistisk Krav. Det har intet med Socialisme at gøre (Afbrydelse af Klaus Berntsen). Ja, der er saa meget, Socialdemokraterne har krævet, uden at det har noget med Socialisme at gøre. Nej, det er et almindeligt folkeligt Krav. Ellers skulde jo de Lande, hvor 21 Aars Alderen til Opnaaelse af Valgretten er gennemført, være gennemsyrede af Socialisme. Men er England da et fuldstændig socialistisk Land? Eller de Forenede Stater i Nordamerika? Eller er Frankrig det? Hvis det udelukkende var et socialistisk Krav, at Valgretten skulde opnaas allerede ved 21 Aars Alderen, saa maatte alle disse Lande, der har gennemført denne Valgretsalder, være socialistiske. Nej, det er et almindeligt folkeligt Krav om, at Kvinder og Mænd fra den Tid, de har naaet Modenheden og paa Arbejdsomraadet gør sig fuldt ud gældende, ogsaa skal have fuld statsborgerlig Ret.

Som jeg har sagt, er Ministeriet rede til at udskrive Valg, saa snart Valglovs- og Grundlovsændringerne er vedtagne, og det, vi nu skal, er at se at tale os til Rette om Valgloven og Grundloven. Og det sidste Ord er saamaend ikke sagt i den Sag, og det kan det ærede Medlem fra Maribo (Asger Karstensen) aldeles ikke gøre i Dag. Selv det konservative Folkeparti har ikke sagt sit sidste Ord i den Sag. Jeg er overbevist om, at det konservative Folkeparti ikke fastholder det Forslag, det har stillet om, at Hovedstaden kun skal have 10 Landstingsmandater. Det konservative Folkeparti ved, at 10 Landstingsmandater var for lidt under den Grundlov, da vi havde 72 Mandater i det hele til Landstinget; men nu foreslaar det konservative Folkeparti at forøge det samlede Antal af Mandater til Landstinget op til 78, men kræver stadig, at der kun skal være 10 Landstingsmandater til København og Frederiksberg, altsaa til Storkøbenhavn, det vil sige det skærper i meget høj Grad Uretfærdigheden overfor Hovedstaden. Det er ganske sikkert en Lapsus; det er ikke Partiets Mening, det vil de ikke en Gang, det tør de ikke vove at byde Befolkningen. Det ærede Medlem fra Gentofte (Abrahamsen) tager fejl, naar han tror, at man kan byde Hovedstaden fra det konservative Folkepartis Side at forhøje det samlede Mandatantal i Landstinget til 78 og fastslaa, at Hovedstaden kun skal have 10